

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง ข่าวลือในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและผลของข่าวลือที่มีต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน มีแนวทางในการหาแหล่งข้อมูล วิธีการ และรูปแบบการนำเสนอ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพ
2. ข้อมูลเชิงปริมาณ

การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ แบ่งเป็น

1. ข้อมูลเอกสาร ได้แก่

ข้อมูลที่เป็นเอกสารเท่าที่จะสามารถสืบค้นหามาได้เพื่ออธิบายถึงสภาพการณ์หรือเงื่อนไขที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างข่าวลือ กับกระบวนการตัดสินใจ และพฤติกรรมการซื้อขายหุ้น รวบรวมข้อมูลและแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้ยังค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารต่างๆที่จัดทำขึ้นโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และบริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ หนังสือพิมพ์ เศรษฐกิจ ข้อมูลเหล่านี้จะถูกนำมาใช้เพื่อตอบคำถาม

1. แนวความคิดเกี่ยวกับข่าวลือกับกระบวนการตัดสินใจและพฤติกรรมการลงทุน
2. อิทธิพลของข่าวลือที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน
3. สื่อที่มีบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวลือต่อการตัดสินใจของนักลงทุน
4. ทักษะคิดของนักลงทุนที่มีต่อข้อมูลข่าวลือที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข่าวลือที่มีความเกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจรายวัน ได้แก่ ผู้จัดการรายวัน กรุงเทพธุรกิจ คู่แข่งรายวัน ไทยธุรกิจไฟแนนซ์ สยามโพสต์ ไทยไฟแนนเชียล สื่อธุรกิจ วัฏจักร ข่าวหุ้น มติชน ระหว่างปี 2539 ถึง กลางปี 2540 ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่เกิดเหตุการณ์สำคัญๆที่มีผลต่อการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยทำการรวบรวมเป็นข่าวตัด (Press Clipping)

2. ข้อมูลประเภทบุคคล

ในที่นี้ข้อมูลประเภทบุคคล ได้แก่ นักลงทุนที่ซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เฉพาะในเขตกรุงเทพฯ เท่านั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อให้เข้าใจในเชิงลึก จำนวน 5 คน โดยเป็นลูกค้าของบริษัทสมาชิก ที่เข้ามาซื้อขายหุ้นในห้องค้าหลักทรัพย์ ซึ่งมีแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ลักษณะการลงทุน เน้นการลงทุนในประเภทใด
2. แหล่งข้อมูลที่ซื้อขายหลักทรัพย์ ส่วนมากจะยึดถือข้อมูลจากแหล่งไหนมากที่สุด
3. ในช่วงที่ผ่านมาคิดว่าจะมีเหตุการณ์ การประกาศลดค่าเงินบาท หรือไม่
4. เหตุใดจึงเกิดข่าวไม่เป็นทางการว่า จะมีการลดค่าเงินบาท การปิดธนาคารขนาดเล็ก 5 แห่ง บริษัทไฟแนนซ์ ล้ม
5. สำหรับแหล่งข่าว การลดค่าเงินบาท การปิดธนาคารขนาดเล็ก 5 แห่ง บริษัทไฟแนนซ์ล้ม คิดว่ามาจากแหล่งใด
6. ข่าวการลดค่าเงินบาท การปิดธนาคารขนาดเล็ก 5 แห่ง บริษัทไฟแนนซ์ ล้ม ข่าวทั้ง 3 ข่าว ท่านคิดว่าข่าวใดมีผลกระทบต่อการลงทุนมากที่สุด
7. และก่อนที่จะประกาศการลดค่าเงินบาท การปิดธนาคารขนาดเล็ก 5 แห่ง บริษัทไฟแนนซ์ ล้ม ท่านเคยทราบมาก่อนหรือไม่
8. ข่าว การปิดธนาคารขนาดเล็ก 5 แห่ง ระหว่างรัฐบาลและ ก.ล.ด. ที่ออกมาชี้แจง แหล่งไหนมีความน่าเชื่อถือมากกว่ากัน
9. ก่อนที่จะมีการปลดผู้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทย และปลัดกระทรวงการคลัง ท่านเคยได้ยินข่าวนี้มาก่อนหรือไม่

การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ

ในส่วนนี้เพื่อเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักลงทุนในวงกว้าง ได้ทำการสำรวจนักลงทุนที่ซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 150 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยให้นักลงทุนตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 5 ส่วน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบคำถาม
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุน
- ตอนที่ 3 การรับรู้ข่าวไม่เป็นทางการของนักลงทุน
- ตอนที่ 4 ความต้องการข่าวสารในแต่ละประเภทกับสภาพตลาดหลักทรัพย์
- ตอนที่ 5 ความน่าเชื่อถือของข้อมูลและข่าว และการให้น้ำหนักความน่าเชื่อถือต่อข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดังนี้

ข้อมูลเชิงคุณภาพ แบ่งเป็น ข้อมูลเอกสาร จะวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวออกเป็นประเด็น

1. ข่าวลือที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ

- ธนาคารพาณิชย์ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้
- ธนาคารแห่งประเทศไทยลดดอกเบี้ย
- สภาพคล่องทางการเงินอยู่ในภาวะตึงตัว
- สภาวะเศรษฐกิจและการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศ
- ธนาคารพาณิชย์ไทยมีตัวเลขสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูง
- การจัดอันดับความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงินไทย
- การไหลเข้าเงินต่างประเทศ
- การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนและค่าเงินบาท

2. ข่าวลือเกี่ยวกับการเมือง

ข่าวการปรับเปลี่ยนคณะรัฐมนตรี

ข่าวการประชุมสภาฯ ในวาระสำคัญ

ข่าวประกาศยุบสภาฯ

ข่าวการลาออกจากตำแหน่งของรมว.คลัง

3. ข่าวลือเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์

ข่าวโบรกเกอร์ปรับวงเงินการใช้สินเชื่อเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์

ข่าวตลาดจะปรับมาร์จิน เพิ่มขึ้น และมีการเก็บกำไรภาษีซื้อขายหุ้น

ข่าวสำนักงาน ก.ล.ต. จะควบคุมวงเงินสินเชื่อเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์

การเพิ่มทุนจดทะเบียน

การประกาศผลการดำเนินงาน

ข่าวการถูกครอบงำกิจการ

ข่าวการลงทุนในกิจการใหม่ๆ

ข่าวการเข้าซื้อหุ้นของนักลงทุนรายใหญ่/ต่างประเทศ

ข่าวไฟแนนซ์ใหญ่ล้ม

โดยจำแนกประเภทของข่าวลือที่เกิดขึ้นในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อดูถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น เช่นข่าวลือใดบ้างที่ทำให้ดัชนีราคาหุ้นลดลง หรือมีข่าวลือใดบ้างที่ทำให้ดัชนีปรับตัวเพิ่มขึ้น จะแยกตามสาเหตุของข่าวลือ ดังนี้

- เกิดจากการลือเรื่องราวต่างๆ ของบุคคลที่มีชื่อเสียง
- เกิดจากความกลัว
- เกิดจากการพูดคลุมเครือ ไม่กระจ่างชัด
- เกิดจากการกระตุ้นให้มีการแตกแยก หรือการเกิดเรื่องราวร้ายๆ

ทำการศึกษาวิเคราะห์ข่าวลือ จากข่าวตัด (Press Clipping) ระหว่างปี 2539 ถึงกลางปี 2540 พิจารณาเนื้อหาของข่าวลือนั้นเกิดจากสาเหตุอะไรบ้าง มีผลกระทบอย่างไร เช่น ข่าวลือเรื่องการลดค่าเงินบาท สาเหตุมาจากการไม่ชี้แจงข้อเท็จจริง ซึ่งได้ส่งผลให้นักลงทุนมีความสับสน และสามารถทำให้หุ้นเกิดความเคลื่อนไหวได้

การวิจัยเชิงสำรวจ

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของนักลงทุน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ประเภทของนักลงทุน จะทำการวิเคราะห์โดยแจกแจงข้อมูลจำนวนคำร้อยละ

2. วิเคราะห์พฤติกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุน โดยให้นักลงทุนเลือกคำตอบที่ตรงกับลักษณะการลงทุนของนักลงทุนเอง จะทำการวิเคราะห์โดยแจกแจงข้อมูลและจำนวนคำร้อยละ โดยมีลักษณะดังนี้

- เป้าหมายการลงทุน
- สิ่งจูงใจในการลงทุน
- การใช้แหล่งข้อมูล
- สภาพแวดล้อมหลักทรัพย์ ที่มีการเลือกตัดสินใจลงทุน
- การใช้ข่าวลือ
- การเลือกใช้แหล่งข่าว

3. วิเคราะห์การรับรู้ข่าวลือของนักลงทุน โดยวิเคราะห์จากข้อมูลประเภทข่าวไม่เป็นทางการ ที่เกิดขึ้นในตลาดหลักทรัพย์ ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุน โดยกำหนดคะแนนเพื่อการวิเคราะห์ข่าวแต่ละประเภทที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจ ดังนี้

ผลกระทบ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

แล้วจึงทำการคำนวณหาค่าเฉลี่ยของปัจจัยแต่ละประเภทว่าปัจจัยใดผลกระทบมากน้อยเพียงใด เพื่อทำการจัดลำดับ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

1.00-1.50	=	น้อยมาก
1.51-2.50	=	น้อย
2.51-3.50	=	ปานกลาง
3.51-4.50	=	มาก
4.51 ขึ้นไป	=	มากที่สุด

4. วิเคราะห์ความต้องการข่าวสารกับสภาพตลาดที่แตกต่างกัน ดังนี้

ตลาดปกติ
ตลาดคึกคัก
ตลาดซบเซา
ตลาดวิฤต

โดยในแต่ละสภาพตลาด แบ่งความต้องการข่าวออกเป็น

1. ข่าวเป็นทางการ
2. ข่าวลือ

กำหนดคะแนนเพื่อการวิเคราะห์ความต้องการข่าวสารกับสภาพตลาด ทำการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ดังนี้

ความต้องการข่าวสาร	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

แล้วจึงทำการคำนวณหาค่าเฉลี่ยของปัจจัยแต่ละประเภทว่าปัจจัยใดผลกระทบมากน้อยเพียงใด เพื่อทำการจัดลำดับ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

1.00-1.50	=	น้อยมาก
1.51-2.50	=	น้อย
2.51-3.50	=	ปานกลาง
3.51-4.50	=	มาก
4.51 ขึ้นไป	=	มากที่สุด

5. วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ทำการคำนวณค่าเฉลี่ยความน่าเชื่อถือ ในแต่ละประเภทข้อมูลข่าวสารว่าผู้ให้ข้อมูลมีความเชื่อถืออย่างไร

กำหนดคะแนน เพื่อวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือต่อข้อมูลข่าวสารดังนี้

ความน่าเชื่อถือ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

แล้วจึงทำการคำนวณหาค่าเฉลี่ยของปัจจัยแต่ละประเภทว่าปัจจัยใดผลกระทบมากน้อยเพียงใด
เพื่อทำการจัดลำดับ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

1.00-1.50	=	น้อยมาก
1.51-2.50	=	น้อย
2.51-3.50	=	ปานกลาง
3.51-4.50	=	มาก
4.51 ขึ้นไป	=	มากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Analysis Description) และการนำเสนอในทางสถิติ โดยการแจกแจง ความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่ม ตัวอย่าง